

Zpráva z konference „České, slovenské a československé dějiny 20. století XI.“, Hradec Králové, 30. - 31. března 2016

Klara Kohoutová, kohoutova@saske.sk

Mezinárodní vědecká konference mladší generace historiků *České, slovenské a československé dějiny 20. století* letos vstoupila do druhého desetiletí svým jedenáctým ročníkem. Historické setkání se uskutečnilo na půdě Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové (dále FF UHK) ve dnech 30. - 31. března 2016. Organizátorem konference byl Historický ústav FF UHK. Celkem příspěvky vystoupilo 63 mladých historiků z České republiky (43), Slovenska (18), Polska (1) a Německa (1). Společenskovedný ústav Centra spoločenských a psychologických vied zastupovali Marianna Bobková, Martin Furmanik, Klára Kohoutová a Lucia Poláková.

Z důvodu velkého počtu přednášejících paralelně probíhaly tři až čtyři přednáškové bloky, podobně jako minulé ročníky. Příspěvky se tematicky zaměřovaly na: politické dějiny, sociální dějiny, hospodářské dějiny, kulturní dějiny, dějiny správy, dějiny technického a technologického vývoje, dějiny vědy a vzdělávání, gender studies, komparativní dějiny, zahraniční působení českých a slovenských osobností, českou a slovenskou historiografii a teorii historické vědy, historiistředoevropského a evropského prostoru s ohledem na české a slovenské země, historickou metodologii a její profilování a na příbuzná témata dalších humanitních a společenských věd.

Po slavnostní motekce děkankou FF UHK Mgr. et Mgr. Pavlínou Springerovou, Ph.D. následovaly jednotlivé bloky. První den konference odzněly příspěvky v rámci bloků: Vzpomínky, vzpomínání, zapomínání; Ve zdravém těle - zdravý duch; I cesta může být cíl; Národy a národnosti; Československo v mezinárodních souvislostech; Průmysl jako zrcadlo minulosti; Organizace masové i elitní; Zákon a pořádek; Ženy v dějinách a dějiny žen; Proměny měst, venkova a krajiny; Církevní dějiny; Tisk a média; Věda a výzkum. Samozřejmostí ověřenou z předcházejících ročníků byli kritičtí komentátoři, odborníci na jednotlivá témata, kteří na konci každého bloku ohodnotili příspěvky přednášejících - jejich přínos, nedostatky a zároveň dávali zpětnou vazbu s návrhy na vylepšení či doplnění. Jednotlivé komentáře byly spojené s následnou diskuzí, do které se mohl zapojit kdokoliv. První den konstruktivně hodnotili příspěvky následující kritičtí komentátoři Miroslav Michela, Dalibor Státník, Richard Pavlovič, Jaroslav Pažout, Zdeněk Doskočil, Ludovít Hallon, Veronika Středová, Libor Svoboda, Denisa Nečasová, Tomáš Hradecký, Jan Mervart, Jaroslava Rogulová a Adam Hudek. V závěru dne proběhlo zhodnocení prvního konferenčního dne a diskuze, po níž následoval společenský večer.

Druhý konferenční den se prezentovaly příspěvky v šesti blocích: Muži v uniformách; Dějiny kultury a umění; Škola základ života; Československý exil; Od sociálních bouří k sociální demokracii; sex, drogy a Československo. Kritické komentáře přednesli Miloslav Čaplovič, Ondřej Vojtěchovský, Karol Hollý, Milan Sovilj, Kateřina Lozouková a Tomáš Kavka.

Tematické spektrum doktorandských příspěvků bylo nadmíru pestré. K zajímavým příspěvkům patřil příspěvek Veroniky Michvocičkové z Univerzity Cyrila a Metoda v Trnavě o *Historickej (kolektívnej) pamäti a formovaní národného podvedomia slovenského národa*, který se na problematiku díval především z pohledu sociologického. Autorka mimo jiné představila nejvýznamnější psychology a sociology zabývající se problematikou formování slovenského podvědomí. Neopomenula přitom ani prof. PhDr. Jozefa Výrost, DrSc. ze Společenskovedného ústavu Centra spoločenských a psychologických vied SAV, který ve spolupráci s prof. PhDr. Vierou Bačovou, DrSc., napsal studii *Medzigeneračné súvislosti sociálnej identity vybranej vzorky obyvateľov Slovenska*.

K poutavým referátům patřily zajisté i *Domácí zájezdy prezidenta Edvarda Beneše a fotografie* od Pavla Dvořáka z Masarykovy university v Brně. Autor se zaměřil na tři věci: scénérii fotografie, osobnost fotografa a čas zachycení fotografie. Jednotlivé aspekty následně názorně ukazoval na Benešových fotografiích. Velký ohlas měl referát Jana Koláře z Univerzity Karlovy v Praze *Dvě tváře drogové závislosti v socialistickém Československu*, který spolu s příspěvkem Lenky Procházkové měl čest jedenáctý ročník hradecké konference oficiálně uzavřít.

Většina příspěvků byla nadmíru pozitivně hodnocena a měla široké ohlasy. Jednotliví komentátoři s radostí na tento fakt upozornili s tím, že rok od roku se kvalita příspěvků zlepšuje a mnozí se ani nezdáli být dostatečně kompetentní k hodnocení témat, která zatím nebyla dopodrobna zpracována. Tudíž výzkumy doktorandů byly v mnoha případech inovativní a poukazovali na nové trendy v historiografii. Lze říci, že všechny příspěvky měly kvalitní úroveň a bylo viditelné, že většina příspěvků je založena na vlastním výzkumu.

Po organizační stránce konference plní standardní kritéria. Jedinou výhradou můžou být paralelně probíhající bloky, kvůli kterým si účastník konference nemůže poslechnout všechny příspěvky. Což je zajisté na škodu, jelikož ve stejném čase často probíhají zajímavé přednášky.

Konference umožnila setkání mladých vědců (historiků, sociologů, politologů a dalších humanitních vědců) zabývajících se dějinami 20. století a zprostředkovala jim platformu pro navázání kontaktů. Hradecké setkání patří k jedné z mála, které se výlučně zabývá moderními, tedy současnými dějinami a vytváří tím prostor pro společnou mezinárodní spolupráci.

Podrobnější informace o konferenci na:
<https://portal.ff.uhk.cz/historie/ceske-slovenske-a-ceskoslovenske-dejiny-dvacateho-stoleti-94.html>.